Instytut Pamięci Narodowej

https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/36497,35-rocznica-Poslania-do-ludzi-pracy-Europy-Wschodniej-Kalisz-20-wrzesnia-2016.html
18.04.2024, 08:51

35. rocznica Posłania do ludzi pracy Europy Wschodniej - Kalisz, 20 września 2016

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Dr Henryk Siciński – pomysłodawca słynnego **„Posłania do ludzi pracy Europy Wschodniej" został 20 września wyróżniony** Krzyżem Wolności i Solidarności**. Odznaczenie wręczył byłemu opozycjoniście prezes IPN Jarosław Szarek.**

Uroczystość była częścią **ogólnopolskiej konferencji w Kaliszu, zorganizowanej z okazji 35. rocznicy I Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność" z 1981 roku i „Posłania do ludzi pracy Europy Wschodniej".** Inicjatorem imprezy jest Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność" Wielkopolska Południowa, który przygotował przedsięwzięcie we współpracy z Oddziałem IPN w Łodzi, pod patronatem honorowym prezydenta Kalisza Grzegorza Sapińskiego.

Dr Henryk Siciński to pomysłodawca odezwy autorstwa nieżyjącego już prawnika, **Bogusława Śliwy**, uchwalonej 8 września 1981 r. przez I Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność" w Gdańsku. Zjazd wezwał wówczas robotników krajów bloku wschodniego do wspólnej walki o swoje prawa, wywołując wściekłość Kremla i władz PRL.

Przywódca Związku Sowieckiego Leonid Breżniew powiedział wtedy na posiedzeniu Biura Politycznego KC KPZR: "To niebezpieczny i prowokacyjny dokument. Słów w nim niewiele, lecz wszystkie biją w jeden punkt. Jego autorzy chcieliby posiać zamęt w krajach socjalistycznych, zdopingować grupki różnego rodzaju odszczepieńców".

Organ prasowy KPZR - "Prawda" - nazwała natomiast zjazd w Gdańsku "antysocjalistyczną i antyradziecką orgią".

„Solidarność” zmieniła oblicze Europy

- **Posłanie do ludzi pracy Europy Wschodniej** było najważniejszym dokumentem, jaki powstał w ciągu 16 miesięcy legalnego istnienia „Solidarności”, bo wpisywało się w główny nurt historii Polski. A jest nim domaganie się wolności nie tylko dla siebie, ale i dla innych. Tej, wyrażonej słowami „za naszą i waszą wolność” – mówił prezes IPN Jarosław Szarek podczas konferencji w Kaliszu.

- Kilkanaście dni później „Solidarność” dostała odpowiedź na to przesłanie od rosyjskich robotników z Moskwy. Napisali, że nasza, polska walka jest również ich walką – powiedział dr Jarosław Szarek. Przypomniał również, że Aleksander Sołżenicyn, wielki rosyjski pisarz i myśliciel, opozycjonista także na to, co wydarzyło się w Polsce zareagował. Pisał, iż komunizm istnieje tak długo, bo Zachód zamknął się na to, co dzieje się na Wschodzie. Według Sołżenicyna, społeczeństwa Zachodu „stają się coraz bardziej konsumpcyjne, hedonistyczne (…). Zachód ze swym ateizmem, z rozpadem rodziny wyczerpał już swą siłę życiową” – pisał do Polaków laureat Nagrody Nobla. I wyrażał nadzieję, że możemy przetrwać, jeśli będziemy wierni ludzkim wartościom i będziemy czerpać z własnego wnętrza.

- Kilka lat później te idee zwyciężyły. To „Solidarność” zmieniła oblicze Europy – stwierdził prezes IPN i obiecał, że zrobi wszystko, by prawda o działaniach NSZZ „S” była przekazywana kolejnym pokoleniom.

Cena odwagi – prześladowanie rumuńskiego robotnika

Pomysłodawca słynnego dokumentu był w 1981 roku lekarzem z Ostrowa Wielkopolskiego. Sam tekst opracował natomiast Bogusław Śliwa, prawnik, wiceprzewodniczący Zarządu Regionu "S" Wielkopolska Południowa razem z Janem Lityńskim.

Z posłaniem z 1981 r. związana jest także niezwykle dramatyczna historia rumuńskiego robotnika Filipa Iuliusa z Cluy-Napoca, który wysłał do Polski list z podziękowaniem. Został on odczytany podczas drugiej tury zjazdu "S", który odbył się w Gdańsku między 26 września a 7 października 1981 roku.

"Dziękujemy za posłanie, przekazane do ludzi pracy wszystkich krajów socjalistycznych. Posłanie sprawiło nam radość, wzmacnia naszą przyjaźń. Jesteśmy waszymi zwolennikami. Dziękujemy jeszcze raz. Nasza prasa nie publikuje nic na temat waszego Zjazdu" - napisał obywatel Rumunii.

Służba Bezpieczeństwa doniosła natychmiast o liście Iuliusa rumuńskiej Securitate. Za "propagandę przeciw ustrojowi socjalistycznemu" autor trafił na sześć i pół roku do więzienia. Był torturowany i głodzony.

Za swoje bohaterstwo Iulius został odznaczony medalem podczas uroczystego zjazdu "Solidarności" w 2005 r. w Gdańsku, gdy uczczono 25. rocznicę podpisania Porozumień

Sierpniowych. - Nie żałuję poparcia dla „Solidarności”. Ona uosabiała nasze marzenia. Cele „Solidarności” były o wiele więcej warte niż nasze życie - powiedział wtedy Iulius, dziękując za odznaczenie.